Ympäristöluvan rauettaminen, lampola, kiinteistöllä 142-417-1-446

Rakennus- ja ympäristölautakunta 09.11.2026 § 63
208/11.01.00/2022

Asia	Päätös ympäristönsuojelulain (YSL, 527/2014) 88 §:n mukaisesta ympäristöluvan raukeamisesta ja YSL 94 §:n 3 momentin mukaisista lopettamismääräyksistä. Eläinsuojalla on ympäristönsuojelulain mukainen ympäristölupa lampolatoimintaan (Kouvolan rakennus- ja ympäristölautakunta 1.7.2009 § 83).
Asian vireilletulo	Toiminnanharjoittaja on 3.10.2022 ilmoittanut valvontaviranomaiselle lopettaneensa ympäristöluvanvaraisen toiminnan 2.9.2018 ja pyytänyt ympäristöluvan rauettamista.

Luvan haltija ja toiminnan sijainti

Jyrki Pitkänen
Y-tunnus: 1133682-9
Kananojantie 303
47490 Mankala
kiinteistötunnus 142-417-1-446

Toimivalta	Ympäristönsuojelulain (YSL 527/2014) 88 §:n mukaan lupaviranomainen eli tässä tapauksessa kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi päättää luvan raukeamisesta. YSL 94 §:n mukaan, jos ympäristölupa ei sisällä riittäviä määräyksiä toiminnan lopettamisen varalta, lupaviranomaisen on annettava tätä tarkoittavat määräykset. Iitin kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii rakennus- ja ympäristölautakunta. Iitin kunnan hallintosääntö 1.1.2026 alkaen, 41 §.
Valmistelija	Ympäristönsuojelutarkastaja Taru-Tiina Kalliokuusi, p. 040 559 6498, etunimi.sukunimi@iitti.fi
Asian käsittely	Ympäristönsuojelulain (YSL 527/2014)) 88 ja 94 §:n mukaan ympäristöluvan raukeamisen käsittelyssä sekä toiminnan lopettamisessa noudatetaan mitä YSL 96 §:ssä säädetään hallintomenettelystä eräissä asioissa. Ympäristöluvan rauettamishakemuksesta ei ole tiedotettu julkisella kuulutuksella eikä kuultu naapureita tai muita asianosaisia. Lausunto pyydettiin Lupa- ja valvontavirastolta, terveydensuojeluviranomaiselta, Lahden museoilta sekä rakennusvalvontaviranomaiselta. Valvontaohjelman mukainen määräaikaistarkastus on suoritettu 17.6.2026. Tarkastusmuistio on päätöksen oheismateriaalina.

Toiminta ja ympäristöolosuhteet

Ympäristölupa on myönnetty 290 uuhen eläinsuojaan. Lampaat ovat olleet täyskuivikepohjalla ja lantaa on tarvittaessa välivarastoitu katetussa lantalassa. Vähäiset jätevedet on johdettu umpisäiliöön. Vuodesta 2019

käytössä on ollut kaksivaippainen polttonestesäiliö koneiden tankkaamiseen. Säiliö on edelleen maatalouskäytössä.

Lampola sijaitsee haja-asutusalueella päättyvän tien loppupäässä. Lähimpään asuinkiinteistöön on eläinsuojasta matkaa noin 1 km ja Kymijokeen noin 400 m. Tila ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Alueella on voimassa Iitin kunnan Kymijoen-Mankalan rantayleiskaava. Eläisuoja sijoittuu AM/s -alueelle: maatilojen talouskeskusten alue, jolla ympäristö säilytetään. Eläinsuojarakennus on kulttuurihistoriallisesti ja/tai kyläkuvan säilymisen kannalta arvokas rakennus.

Lausunnot

Asiassa pyydettiin lausunnot Lupa- ja valvontavirastolta, Lahden museoilta sekä rakennusvalvonta- ja terveydensuojeluviranomaisilta. Lupa- ja valvontavirasto eikä rakennusvalvontaviranomainen antanut lausuntoa.

Lahden museot on todennut 27.8.2026 päivätyssä lausunnossaan seuraavaa:

Arkeologinen kulttuuriperintö
Ympäristöluvan rauettamiselle ei ole esteitä arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema
Kiinteistö sijaitsee Kymijoen länsirannalla Kananojassa, joka on avainkohde maakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön alueella Tapola, Sitikkala ja Kauramaa (MARY 2, 2024). Alueen kulttuurihistoriallisen merkittävyyden perusteita ovat sen historiallinen kerroksisuus ja todistusvoimaisuus. MARY-selvityksessä edellä mainittujen kylien muodostamasta kokonaisuudesta Kymijoen varrella todetaan seuraavaa: Tapolan, Sitikkalan ja Kauramaan kylissä säilyneet tilakeskusten rakennukset sekä koulu muodostavat 1800- ja 1900-lukujen eri vuosikymmenten ominaispiirteitä empirestä jugendiin ilmentävän monikerroksisen kulttuuriympäristön. Pitkään asutulla paikalla ja vanhojen kulkureittien tuntumassa Kymijoen rantamaisemassa sijaitseva alue pihapiireineen ja peltoaukeineen kertoo todistusvoimaisesti asutuksen ja elinolojen kehityksestä.

Kananojan alueella on voimassa Mankala-Kymijoen vesistöalueen rantayleiskaava, joka on saanut lainvoiman vuonna 2002. Kananojantie 303 sijaitsee maatilojen talouskeskusten alueella AM/s, jossa ympäristön tilaan vaikuttavia toimenpiteitä suoritettaessa ja rakennettaessa on varmistettava, ettei alueen maisemallista, kulttuurihistoriallista tai luonnonolosuhteista johtuvia arvoja vaaranneta tai heikennetä.

Kiinteistössä sijaitseva eläinsuojarakennus ympäristöineen on kulttuurihistoriallisesti ja kyläkuvallisesti arvokas kohde, mikä on tunnistettu sekä MARY-selvityksessä että rantayleiskaavassa. Museo haluaa huomauttaa, että ympäristöluvanvaraisen toiminnan päättyminen ei saa johtaa alueen kulttuuriympäristöarvojen heikentymiseen, ja tämä tulee ottaa huomioon kiinteistön tulevassa käytössä sekä ylläpidossa. Rakennuksen asianmukaisen ylläpidon laiminlyönti ja rappeutuminen heikentäisi alueen kulttuuriympäristöarvoja. Mahdolliset käyttötarkoituksen muutokset, merkittävät korjaus- ja muutostyöt tai rakennuksen purkaminen tulee käsitellä niitä koskevien erillisten lupamenettelyjen yhteydessä, joista museo antaa lausunnot erikseen. Museo tarjoaa korjausneuvontaa tarvittaessa.

Terveydensuojeluviranomainen on todennut 16.9.2026 päivätyssä lausunnossaan seuraavaa:

”- -
Eläinten pitopaikkarekisterin mukaan lampaiden ja vuohien pito tilalla on lopetettu vuonna 2018. Ympäristöluvan rauettamiselle ei ole terveydensuojelun osalta estettä.

Ympäristönsuojelusihteerin tarkastusmuistion perusteella eläinsuojassa ja tilalla on vielä mm. kuivikeolkea, rakennusmateriaalia ja heinäpaaleja, jotka voivat tarjota pesäpaikkoja jyrsijöille. Nämä tulisi kiinteistöltä hävittää. Hävittämisen yhteydessä tulee tarvittaessa toteuttaa jyrsijätorjuntaa, ettei mahdollinen jyrsijäpopulaatio siirry hallitsemattomasti muille kiinteistöille.

Tarkastusmuistion perusteella viljely tilalla jatkuu. Mikäli tilalla on elintarvikkeiden alkutuotantoa (viljan tai kasvisten viljely), siitä tulisi tehdä ilmoitus elintarvikevalvontaan. Elintarvikelain (297/2021) 8 §:n mukaan alkutuotannon toimijan on tehtävä ilmoitus elintarvikkeiden alkutuotannosta toiminnan rekisteröintiä varten toimivaltaisen valvontaviranomaisen tarjoamaan sähköiseen palveluun tai toimitettava tiedot muulla tavoin toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle. Lisäksi toiminnan keskeyttämisestä ja lopettamisesta on viivytyksettä tehtävä ilmoitus valvontaviranomaiselle. Toimija ei ole elintarvikeviranomaisen kohderekisterissä.

Muilta osin terveydensuojeluviranomaisella ei ole huomautettavaa ympäristöluvan rauettamishakemuksesta.”

Vastine lausuntoihin

Toiminnanharjoittaja ei antanut lausunnoista vastinetta.

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN RATKAISU

Esittelijä Ympäristönsuojelutarkastaja Taru-Tiina Kalliokuusi

Päätösehdotus

1. Kouvolan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnan myöntämä ympäristölupa lampolan toimintaan kiinteistöllä 142-417-1-446 (1.7.2009 § 83) rauetetaan.
2. Toiminnan lopettamiseksi annetaan seuraavat määräykset.

Lopettamismääräykset

1. Ulkona olevat käyttökelvottomat olkipaalit tulee siivota ja käsitellä asianmukaisesti. Paalimuovit tulee lajitella erikseen ja oljet tarvittaessa kompostoida ennen orgaanisen aineksen hyödyntämistä pellolla. Aumakompostoinnissa on noudatettava mitä nitraattiasetuksessa (1250/2014) säädetään.

2. Tilalla olevat maataloustoiminnassa syntyneet muovijätteet, kuten paalimuovit ja lannoitesäkit, tulee lajitella ja toimittaa asianmukaiseen kierrätykseen.

3. Käytöstä poistettu polttonestesäiliö on toimitettava asianmukaiseen kierrätykseen.

4. Eläinsuojassa olevat kuivikeoljet tulee poistaa ja käsitellä asianmukaisesti esimerkiksi peltoon levittämällä tai kompostoimalla. Toiminnanharjoittajan tulee tehdä suunnitelma niiden asianmukaiseksi hävittämiseksi ja toteuttaa se lähivuosien aikana.

Toimenpiteet 1 – 3 tulee olla tehtynä 31.5.2027 mennessä. Tehdyistä toimenpiteistä tulee ilmoittaa Iitin ympäristönsuojeluviranomaiselle viipymättä toimenpiteen suorittamisesta. Ilmoitukseen on liitettävä asianmukainen dokumentaatio, kuten kuitti, valokuva, SIIRTO-asiakirja tai muu tosite.

Suunnitelma eläinsuojan tyhjentämiseksi lampolatoiminnan aikaisista kuivikkeista tulee toimittaa Iitin ympäristönsuojeluviranomaiselle 31.12.2026 mennessä.

RATKAISUN PERUSTELUT

Ympäristöluvan rauettamishakemuksesta ei ole tiedotettu julkisella kuulutuksella eikä kuultu naapureita tai muita asianosaisia, koska ne on katsottu ilmeisen tarpeettomiksi ja asian merkitys vähäiseksi.

Annetut lausunnot on huomioitu lopettamismääräyksissä niiltä osin kuin vaatimukset kuuluvat ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan ja ovat tarkoituksenmukaisia toiminnan lopettamisen valvomiseksi.

Lopettamismääräysten perustelut

YSL (527/2014) 94 §:n mukaan, jos ympäristölupa ei sisällä riittäviä määräyksiä toiminnan lopettamisen varalta, lupaviranomaisen on annettava tätä tarkoittavat määräykset.

Rauettamishakemuksen johdosta tehdyllä tarkastuksella on havaittu vielä jonkin verran eläinsuojatoimintaan liittyneitä jätteitä. Jätteet tulee siivota ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Eläinsuojassa olevaa kuivikemäärää ei toiminnanharjoittajan mukaan ole mahdollista hyödyntää yhdellä kertaa, minkä vuoksi on tarpeen edellyttää suunnitelma niiden asianmukaisen käsittelyn toteuttamiseksi. Lisäksi sen hyödyntäminen voi vaatia aumakompostointia ennen hyödyntämistä pelloilla.

Dokumentaation toimittamisella mahdollistetaan määräysten noudattamisen asianmukainen valvonta. Tarvittaessa ympäristönsuojeluviranomainen voi tehdä tarkastuksen paikan päällä toimenpiteiden suorittamisen valvomiseksi.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki 527/2014 6 – 7, 88, 94, 96 §
Nitraattiasetus 1250/2014
Jätelaki 646/2011 8, 12, 13, 15, 28, 29, 72, 73 §
Valtioneuvoston asetus jätteistä 978/2021 21, 33 §
Hallintolaki 434/2003

KÄSITTEYLYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Ptk tark.

Asian käsittelymaksussa sovelletaan asian vireilletulon aikaan voimassa ollutta taksaa, joka on silloinen Heinolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksa. Sen mukaan käsittelymaksu on 53 €/h. Tällöin käsittelymaksuksi muodostuu 5 h * 53 €/h = 265 €.

Päätös

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Jakelu

Hakija

Tiedoksi

Lupa- ja valvontavirasto
Lahden museot
Terveydensuojeluviranomainen
Rakennusvalvontaviranomainen

Ilmoitus päätöksestä

Päätöksestä kuulutetaan kunnan sähköisellä ilmoitustaululla www.iitti.fi, kohdassa kuulutukset.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.